

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:

на цілий рік 10 ар. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горовица в Чернівцях, ул. головна ч 17.

ВИХОДИТЬ:

у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописки адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

Чернівці, 26. червня 1895.

Перший несмак по розбиттю коаліції через лівницю проявив ся у той же лівниці. Причина лежить в тім, що опорожнений портфель міністра фінансів віддано шефови Бемови, а тим і замкнено Пленеру можливість поворот до кабінету. Значить се стілько, що лівниця випала на разі з ласки корони. „Reichenberger Ztg.“, орган націоналів німецьких в Чехах, питає тепер ліберальну лівницю, які користи винесла она з розбиття коаліції задля справи цілейскої? і каже при тім: Гімназія словінська буде на всякий случай відерита. Хоч теперішній кабінет єсть провізоричний, то однакж суть вже нині деякі познаки, що при складаню нового кабінету лівниця німецька випаде з рахунку. В наслідок того піде лівниця в опозицію. Але чи ся опозиція буде мати яку-небудь вагу? Лівниця була через 14 літ в опозиції против Гр. Таффо, а успіх був той, що мимо протестів лівниці Гр. Таффе давав Чехам одну гімназію по другій, університет ческий і академію ческу. Таку саму вагу буде мати і теперішня опозиція лівниці. Словінці одержать ще більше як одну гімназію в Цілей. Орган націоналів питає в дтак: Чи було проте політично розумно і в інтересі Німців австрійських задля незначучої справи цілейскої розбивати коаліцію?

Слова „Reichenberger Ztg.“ могли би і Русини взяти собі до серця, іменно ті, що так дуже одушевлялись і одушевляють ся всякою опозицією, віруючи твердо, що лише опозиція спасає народи. Над всякою опозицією Русинів може кожде правительство долитавске переходити до порядку дневного. Коли сконстантовано, що Гр. Таффе через 14 літ обходив ся без лівниці німецької і коли нині праса німецька сама сумніває ся, чи такий сильний нарід, яким суть безперечно Німці, винесе яку-небудь користь, если би при змінній ситуації захотів вернути на давнійшу дорогу політики опозиційної.

Над словами „Reichenberger Ztg.“ могло би задуматись і „Дьло“ львівске, котре в виданю з 21. червня радуєсь паденю теперішньої коаліції і заповідає в імени Русинів дальшу опозицію, наколи би — як каже — будуча коаліція була така сама як йно-що упавша. Німці бачать, що опозиція зможе ослабити силу їх, а „Дьло“ в опозиції бачить лиш скріплене народу руского. Чи не марна ілюзія! Шумні слова, але — без ефекту..

Ріжноязикі противники.

II.

За чим Буковинські Вѣдомости тужать? За чим же, як не за тим, чого і всі москвофіли бажать собі, а іменно, щоб они мали ласку у правительства, так-як давнійшими часами, і під покровом австрійского правительства служили чужим богам. Хоч ще не минули зовсім для москвофілів ті гарні давні часи, хоч они ще на високих становищах чи то в урядах, в школах або конспеториях, мають своїх покровителів і обо, онців, котрі що сля використовують своє становище в хосен москвофілів, — то все-ж таки число тих покровителів на впливових становищах що-раз меньше, а на опорожнені місця приходять правдиві Русини. І отсега москвофілам жалі! Дятого то Бук. Вѣдомости доказують правительству, що оно не знає новоеристів, котрі его ніби обманили в найгірший спосіб, і просять, щоб оно не позбувало ся „самого вірного противвѣса на случай, если бы репрезентована новоерскою партиєю реставраційна польско-українська політика прийняла больше конкретній форми и стала уже прямо угрожать (!) цѣлости австрійской державы“. Дятого то Бук. Вѣд. против новоеристів, котрі явно виповили свою програму і держать ся еї, ставлять свою „партію“ і з гіркою розлукою прилюдно кличуть: „Нині не піддержують ся не нагороджують ся тѣ, котрі крѣпко и непоколебимо стоять при австрійскомъ прапорѣ, а піддержуются и нагороджуются тѣ Русини, котрі помагають полякамъ будувати коштомъ Австри независнму Польшу и надѣются, въ глупотѣ и заслѣвленью своемъ, що по-при ту чужу будову удасть ся имъ злѣпити и свою Русь-Украинну“.

Виходить з того, що австр. правительство меньше знає новоеристів, як знають їх москвофіли. І дивне диво, мимо того, що вже пятій рік і москвофіли і радикали а тепер і опозиційністі представляють новоеристів в такім чорнім сьвітлі, правительство не склонює ся в їх бік, а вже зовсім не думає шукати „прогавоввѣса“ в москвофілах. Походить се очевидно з того, що правительство по кількадесятьох лігах досьвіду зрело ся такого „противовѣса“ і набрало зовсім иньшого пересвідчення про тих, що славлять ся оборонцями чернозѣвтого прапора.

Розуміє ся, маючи такі „завѣтныя мечты“, Бук. Вѣд. підхонили незвичайно радо видумку Народа про новоеристів і подали знов материял для волоскої часописи Buk Post. Similis similibus gaudet...

Buk. Post. повторила все те, що довідала ся зі згаданих висше часописей, і додала від себе: Довго не потребає сей самообман. Ми приложимо до розвіяння его і свою руку і по щирости та обективно відкрнемо і пояснимо шкоди,

нароблені тими „ворохобниками“ (Landesfriedensstörer).. Огже на думку сей газети, причиною всего лиха єсть — фонетика! „Колн, каже, буковинські Русини приймуть фонетикку, то затре ся окрема шність Буковинців і они в звичаях і обичаях і — Боже борони нарід перед тям — церквою зближать ся до галицьких Русинів“. Ми — каже дальше — уважаємо народовців-фонетиків чужинцями, що більше, навіть зрадниками (!) краю, котрі дя личних цілей грають ся з найсвятійшими чувствами бух. Русинів і т. д. Огже й Buk. Post. відкриває очи міродатам сферам, щоб не заводило фонетикки. З великої хмари малій дощ!..

Ріжноязикі противники сїдають на ріжнородних коний, коли йде о борбу з новоеристами, і дивним дивом як свої радикали, так і москвофіли і Волохи в борбі тій виявляють тепер тільки ігноранції, так мало пошанованя дя наших ідеалів, що зовсім не можуть жадати від нас, щоб ми брали на розвагу їх слова. Щ-ж до Волохів, то ми відмавляємо їм всякого права мішати ся в справу нашої мови і правописи, так як ми не мішаємо ся до їх мови і правопису, і можемо їх запевнити, що доки будуть слухати підшептів противників нашого розвою, доти не можуть числити на нашу прихильність. Ми, як кажемо, бажаємо так само розвою волоского народу, як і свого; ми маємо занадто багато праці коло свого народу, щоб могла приймати такі „дарунки“, які по думці Нироди дяють нам Поляки, але ми будемо рішучо виступати против всіх тих, котрі в імя спокую краю і борби з „ворохобниками та зрадниками“ краю, бжжають загибелі нашого народу. Колн-ж Волохи, а взглядно їх провідники, підпирабть тенденції, ворожі нашому народови, то справді до прогавитів своїх можуть зачислити і нас. З тим ми не криемось.

Безмежний шовінізм волоский підриває всякий ґрунт до спільної з Русинами роботи дя добра Буковини. Лихі дорадники кредсгавили чисту руску справу в отях Волохів як ворохобню і зраду. Самі Волохи, ігноруючи весь наш рух просьвітний, не старають ся пізнати наших намірів і старань, тільки сїно вірять підшептам московским. Бажаючи добра свого народу, они че вагають ся взяти в руки нечесне оруже підозрінь і доносів, щоб тільки свого противника усунути з поля. Тим підпирабть они рух, претивний державі австрійській і рускому народови — і тому першими противниками таких політиків волоских єсьмо і будемо ми.

Що они справді підпирабть такий рух, те показало ся недавно при нагоді, коли о. Чуеркович заборонив кільком сьвященникам брати участь у ічу, скликанім Купчанком. На сю заборону о. архимандрита кицули ся скажено: Parlamentär, Галичанннн, Православная Буковина,

Просвѣщеніе і — Bukowinaer Post. Ті часописи вѣд не хотять виявити, що розуміють роботу Купчанка, шкідливу для руского народу і австрійської держави; їм вигіднійше і наручнійше заклинати архимандритови о. Чуперковичеви самолюбство і старане стати митрополитом. „Прав. Буковина“ без сорому пише, що о. Чуперкович не „постыдався стати правительственным агентом і компромітувати церков і духовенство.“ Mir graut vor dir! — кінчить та московська часопись, що на глум носить імя „православної“, коли виступає против заходів управителя буковинської дієцезії, піднятих для добра православної церкви.

І отсю фаллигу противників о. Чуперковича, що старають ся всіми силами обчорнити его і представити в лихій свѣтлі перед православними в Буковині, збільшила і Buk. Post, котрої редактором єсть п. Моріц Штекель. П. Моріц приняв ся також боронити православну церков перед єї архимандритом. Він учить архимандрита, що агітація Купчанка — то Hirngespinnst. Він не бачить ніяких лихих наслідків з роботи Купчанка, він рад би єї підперти, хоч як сказано в забороні о. Чуперковича — „Купчанко на міродайнім місци знаєш справді яко панславистичний агітатор.“ П. Моріц Штекель, хоч жид, удає, що лучше понимає добро православної церкви, як єї управитель. Але п. Моріц може бути притім певним, що на его слова жаден розумний чоловік не зважає, і може бути увіреним, що такий виступ его перуч вниших москвофілів против управителя прав. церкви всі щирі православні Русини вважають ділом негідним чесного і розумного чоловіка. Впрочім жид нехай пильує свою віроісповідну громаду, а до церкви християнської нехай не мішає ся.

Таких то різноязыких противників мають щирі Русини. На щасте докази тих противників такі хиткі, такі дитячі, так заносить від них незнаєм справи, нецтвом, безхарактерністю або й підлотою, що на них всякий розумний чоловік зараз спізнає ся і на полову зловити не дасть ся. Не пересвѣдчать нікого фрази о личних цілях, коли їх ніхто не потрафить доказати, бо й нема їх, не пересвѣдчать нікого закиди другим бляги, зради, вороховбві в краю і т. п. коли всі ті закиди суть самі про себе блягою. В подібнім поступованю наших противників ми бачимо лиш те, що они не бажають нічого внишого, тільки для своїх партій в мутній воді рибу ловити.

Отець фельдвებель станіславівської дієцезії.

(Допись з Устецкого.)

Недавно тому попала в мої руки справді „міссійна“ книжочка під заголовком: Изъ путешествія въ Италію 1893. Автором єї єсть о. Михайло Тиндюк, сьвященник дієцезії львівської. Книжочку его купив мій парохіяннин сего року на відпусті в — станіславівській катедрі за ціну 20 кр. В сій маленькій брошурі описана послѣднє богомільна подорож до вічного міста. Многогрішний автор (так він себе сам називає при кінци брошури) каже в тій брошурі на сторони 13-тій таке:

„Слѣдуетъ примѣтити, що грѣс паломниковъ составляли люде наши любящіи непритворно свою церковъ, дорожащіи отцевскими святощами т. е. русскою азбукою и правослісію... Новоеристы были заступлены всего двома или тремя молодшими священниками“...

Виходить з того, що сьвященники-новоеристи осуджені многогрішним автором яко вороги церкви і батьківскихъ сьвятощій, тому що не хотять іти в службу Москаля і не одушевляють ся московскою нагайкою. Що за безлѣчність осу-

джувати публично нову еру і новоеристів, а разом крити ся під знамя „глубокого уваженія в сыновной преданности для митрополита Сильвестра Сембратовича“, когдому ся брошурка присьвячена, а котрий як раз стоїть челохитно на чолі проскрибованої многогрішним автором нової ери. Се-ж мабуть знає і сам многогрішник...

Прочитавши сю брошурку думаю и собі: що за ціль продавати такі брошурки аж в єпископській катедрі, коли єї можна далеко вигіднійше продавати в новозаснованій „для міссійних цілій“ філії общества ім. Качковського в Станіславові? Коли однак розважив я сю справу докладнійше, то й побачив, що ту йде о наданє книжочці більшого значія. Така книжочка, куплена в церкві, а ще до того й в катедрі, має між народом далеко більшу вартість, як куплена деінде. З другої сторони не можна навіть найти слів на зухвалість кацапску, для котрої навіть дим божий за мало сьвятій, щоби не міг послужити до москвофільскихъ агітацій...

Але щось подібне в п'яти роцї проголошеноу народній програмі і п'яти днясаню єї в сїм теперішними нашими архієреями, отже і стаєіславівским, може дивувати лише посторонних Русинів, а нас у Станіславівщині се вже не дивує. Ми знаємо добре, що політичні погляди першого сотрудника катедрального, управляющего de facto станіславівської катедрою, о. Антона Войтїховского, такі самісїнькі як о. Тиндюка. Ми знаємо, що на думку всѣх о. Войтїховского, „кожлий новоеристъ безъ изъятія то лайдакъ“ (так він з патосом каже всюди). Але й він знає крити ся під „докази многоуваженія“, коли того потрібно. Тільки що будучи раз у Львові, припертий до стїни, спав ся бігством і більше его в палаті митрополитчій не бачили... Ми знаємо, що з ласки того совѣтника нас судять і осуджують без питаня і слѣдства. Ми знаємо, з чєї то інспірації накладає ся при кожній нагоді в голову єпархіальному клирови, що теперішній митрополит то „нещасте Русин“, а его політика то „згуба рускої церкви і народу“. Звітне „геройство“ у Відни викликало згальне обуренє і в Русинів і в Поляків, але в Станіславові, як я знаю від певнихъ людей, „постыдно счастельна“ політика зазвала на се: добре ему так...

Щось подібне може діяти ся тільки в нас в єпархії безголови. Der Herr Hauptmann wird von seinem Feldwebel seckirt, пан фельдвებель півбог компанії, а капітан єсть орудем в рукахъ своїхъ підофіцир в. Quousque tandem?!

Перегляд політичний.

— З Цілеї доносять, що в неділю зібрали ся численно стирійско-словинські мужі довіря на конференциі, котра ухвалила односторонно висказати подяку всім, що причинили ся до ухваленя комісії бюджетової в справі цілейської гімназії, а то: пос. Воснякови, гр. Гогенвартови, кн. Віндшїгрецови і бувшому міністрови д-рови Мадейскому.

— Переговори в справі сербської позички закінчено вже в Карльсбаді і предложено результат радї міністерській, котра его одобрила і рішила предложити слѣдуючій скупщині до ухваленя.

— З Софї доносять о повстаню в Македонї. В трех місцевостяхъ населене хопило за оруже против Туреччини і звало борбу з турецким войском. Околиця, в котрій вибухло повстанє, обіймає округ Егрі-Паланку і Кочан. а також часть округа Штіп, замешкалий переважно Сербами. Село Істібаня в долині Драгалїнїи спалено. Повстанці утратили 8 людей, Турки 23. Начальником повстаня має бути якийсь Миколой Геройки. Македонський комітет в Софї заявляє, що немає ніякої вѣсти о повстаню, та що віраджував від повстаня, бо надїє ся, що Европа сама спонукає Туреччину до введеня реформи в Македонї.

— Англійське міністерство Росбері подало ся до димісії. Утворенє нового міністерства поручила королева Сальсберію.

— Туреччина вислала дня 16-го с. м. амбасадорам Англїї, Росїї і Франції ноту в справі вірменській. В ноті не говорить ся о Вірменах нічого, але признає ся потребу реформ і султан обіцяє іменувати старшого комісаря, але без призволеня тих держав. Далше султан признає ся до з'обовязань, які на него наложив берлінський трактат, але бажає, щоби певні точки проєктованих реформ взяти еще під нараду. Амбасадори згаданих трех держав згодили ся на те предложенє.

— Справа хінської позички за порукою Росїї вже закінчена. З Петербурга допосають, що в тамошнихъ висшихъ сферахъ невдоволені зі старань Німеччини наклонити Хіну, щоби не затавала позички за порукою Росїї, бо сям стала-б зависимою від неї. Росія старає ся для тої позички ескати такі услівя, що Хіна мусить роспійській офертї дати першенство. — Відділ російської маринарки на всхідно-азіатскихъ водахъ буде, після вѣстий з Петербурга до Pol. Corr., в кор. м часі значно побільшений. За то войско на російско-кореанській границі буде зменьшенє.

Дрібні вѣсти.

Чернівці, дня 26. червня 1895. р.

Самостійна руска гімназія в Перемишли.

Віденська урядова газета оголосила під датою дня 22-го червня слѣдуюче найвисше розпорядженє царське: Его и. і в. Апостольське Величєство Найвисшимъ рішенєм з дня 12-го мая с. р. призволивъ вселаскавійше, щоби в Перемишли зі шкільнимъ роком 1895/96 основано самостійну гімназію державну з рускимъ языкомъ викладовимъ черезъ відлученє існуючихъ при тамошній гімназї державнійъ класъ паралельнихъ з рускимъ языкомъ викладовимъ.

Перенесенє мощий бл. п. Омеляна Огоновского до власного гробовця і посьвяченє пам'ятника на кладовищі Личаківскім у Львові відбуде ся ві вторник 2-го липня с. р. о годниї 7-їй рано, а о годниї 9-їй рано відбуде ся заупокійне богослуженє в церкві Успенія (Волоській).

З буковинської ц. к. Ради шкільної красвої.

На засіданю дня 19-го червня с. р. розширено однокласову школу в Альтгіте на двокласову; підучителькамъ в Чернівцяхъ Евфрозинї Вільгельм і Герміні Мановарді признано перший додаток пятилїтній, учителеви Антонови Дубови в Мігучепахъ другий, а підучителеви Каспарови Шилецкому в Старихъ Іцканахъ четвертий. Громадамъ Суховерхів, Воловець і Васплевъ обіцяно позичку по 1000 зр., а громаді Юрьвіні 1500 зр.; далше уділено громадамъ Воловець і Попяна-Мікулі запомогу в сумі 1000 зр. на будову школи. Уділено апробату предложеню черновецького магістрату, щоби учительку-помочницю Бронїславу Ковальську іменовати підучителькою на передмістї Калїчанка. Вибрано комісію для установленя пляну науки з рускої і волоської мови в середнихъ школахъ. Вкінци залагоджено кілька дрібнішихъ справ.

Із Ставчан в кіцманській повіті пишуть нам:

Великї непорядки настали від якихъ двохъ літ в ставчанській громаді. Ще передъ пяти літами постарала ся наша громада о громадську канцелярню в надїї, що в ній будуть відбувати ся засіданя раднихъ, безъ котрихъ в жадній громаді не можна обійти ся. І що-ж з нашої канцелярїї, такого красного будинку, коли в нїмъ господаря нема? І якъ же можуть радні радити, коли нашъ начальникъ громади ніколи не сьликує засіданя? От другі громади старають ся о польовихъ ще з весни, а у насъ, вже і літо, а за польовихъ ані чутки. Правда, неодного польового водить нашъ начальникъ з собою, але що з того громаді, коли ті польові якъ день такъ нічъ тільки до корчмахъ разом з начальникомъ полюють? А врешті най би собі полювали здорові, де їхъ охота, коби лишъ тільки біднихъ людей не нївечили. А то коли найпильнійша робота в полі, тоді в насъ найбільше прав у коршмі. Хоч-не-хочъ волочать біднихъ людей до права: одного за то, що купивъ люльку

перед начальником; другого, що не зняв калюха перед ним; третього за то, що не поцілував его в руку, будучи з ним на п'ятиці. І гайнуть люди час на таких маршцах, що аж нам стидно за таких образливих панів у себе. Що нашого начальника деякі обмипають, то не дивниця. Ми вже й писали до виділу краєвого, що наш начальник має заразливу рану (рака) на лиці — тай тому приступити до него прикро. До того від п'ятки він так набресь, що вже ему й очей не пізнати. А з того всього він став такий нарваній, що на кожного як той зв'р кидає ся. Якийсь час ми то всьо терпіли, думали: „подамо просьбу до влади тай дадуть вам пньшого вітат“, а тимчасом наших просьб не хотять вислухати і в селі неперядки такі, що радв собі годі дати. Ми вас, просимо, хвальна редакцие „Буковини“, подайте наші клопоти до прилюдної в домости, а чей таким способом дійде то лекше до слуху тих, що нам можуть порадити і повинні. Ми не шукаемо собі на нікім напас... Тільки хочемо добра громади...

Підвисшенє плати урядників. В комісії бюджетовій полагоджено остаточно квестию поліпшення плати урядників. Комісія за згодою правительства, ухвалила внесене д-ра Штайнвендера котрим признано субсістенційний додаток також урядникам VIII-ої рангі і всім учителям середних шкіл. Акции поліпшення платні урядників введе ся в двоа напрямках: Урядники трех найнижших рангів дістають додатки службові, котрі вносять по 15-літній службі 100 зр., а по 20-літній службі 200 зр. На ті додатки потреба 250.000 зр. і визначено їх від 1 січня с. р. Відтак дістають урядники вищих рангів т. зв. субсістенційні додатки, а то в XI-ій ранзі 60, в X-ій ранзі 80, а в IX-ій ранзі 100 зр. на рік. До того прилучає ся ще, після ухвали комісії бюджетової, урядники VIII-ої рангі і всі учители середних шкіл. На додатки субсістенційні треба взагалі по-над 2 мільони зр. В провзоричнім бюджеті ухвалено резолюцію, котрою уважнено правительством виштити сейчас признане підвисшенє платні урядників за перші два чвертьроки — і ддятого д стануть урядники вже 1-го липня додаток субсістенційний за перший піврік с. р. Трета рата буде виплачена урядникам по остаточнонім ухваленю бюджету, а четверта рата 1-го жовтня с. р.

З львівського університету. Деканом філософичного факультету вибрано на слідуючий рік д-ра Романа Пілята.

Службовий ювілей. Директор черновецької учительської семінарії, Дмитро Ісупескул, обходив дня 23-го с. м. свій 30-літній службовий ювілей. З сеї нагоди устроїли професори і ученики ему овацію і вручили на памятку портрет его.

Дневникарство на кафедрі. Перший раз від часу існування дневникарства є оно предметом університетських викладів. Историк, проф. Кох, викладає тепер в Гайдельбергу исторію праси і дневникарства в Німеччині.

Фальшивник грошей. Перед судом присяжних в Кракові відбула ся сими днями розправа против слюсарского челядника Франца Туховича, обжалованого о підроблюване срібних гульденів і против его матери яко спілнички злочину. Туховича вже нераз підозрівано о фальшованє грошей, а навіть раз був за се арештований, однако тяжко було доказати его вину. Аж в марті с. р., коли Туховича арештовано за недозволенний поворот до Подгуржа, найшла поліція в его мешканю кілька штук підроблених срібних гульденів і машину до їх виробу. Суд засудив фальшивника на 5-літню в'язницю; матір увільнено від вини.

Чи послухає? В льондонській газеті Times знаходимо слідуюче оголошенє: „Доношу тому панови, котрий в році 1864-ім звірив ся мені зі своєю любовю до мене, що всі мої свояки по-вмирали і я тепер готова вислухати евентуальної нової его просьби. Е. Д. Г.“ Цікаво, чи той пан по 31 літах памятає ще свою давню любов та чи схоче тепер послухати голосу „своєї“ панни..

З перемиської епархії. Презенти одержали оо. Йосиф Губицький на Балич горішний, дек.

старосамбірського, Григорий Сирись на Хотинець дек. ярославського. — Завідательства одержали оо.: Мвх Кузьмак в Болестрашичах, дек. перемиського, Ів. Лискевич в Товарни, дек. сяніцького, Ів. Лесак в Манастирци, дек. горожанського.

Зміна властителів. Галицький банк кредитовий купив від фірми Гартенберг, Ліберман і Вагеман копальню нафти в Бориславі за 470.000 зр.—Село Завади коло Жовкви купили від Самуїла Трейтера Осип Блотницький і Андрій Гадінгер. Село Вербівку, в новітій борцівській, купив від Шапса Розенбаума за 110.000 зр. Станіслав Рудроф. — Маєтність Северів коло Озірної набув від П. Мечковського за 53.000 зр. І. З льберман. — Др. Тадей Скалковський, адвокат і посол на сойм краєвий, купив від Болеслава Августиновича маєтність Шелтичі в Самбірщині за 80.050 зр.

Селянинь. Під таким заголовком почне від 1. липня в Нових Мамаївцях в Буковині виходити ілюстрована селянська газета. Редактором буде господар „Георгій Никифорович Савчук“.

Сегорічне літо, як думають старі люди, буде холодне, більше мокре і бурливе, як сухе. Побачимо, як буде. Що правда, бур і град в було вже остатніми днями доволі. З ріжких сторін Галичини і Буковини приходять о тім вісті.

Безбжний монах. Судові власти в Загребі видали гончі листи за членом тамошного монастиря милосердних братів, патром Ковалевичом, котрий по кількох обманьствах і крадежах утік з Загреба. Він гарний з, лиця і тому використовував легковірність та побожність женщин, щоби наповнити свою кишеню. Так пр. видуриу в одної учительки 5000 зр. готівкою, брилянти і цінні папери; у одної касиєрки витуманив 460 зр., в одного годинникаря 16 золотих годинників. За те обіцновав своїм жертвам виробити ліпше материяльне положенє. В посліднім часі з власної волі відправив 14 заупокійних богослужень по Архикнязю Альбрехта і завсїгди запрашав на них архикнягиню Блянку, жену архикнязя Леопольда Сальватора, і єї сеестру, що перебувають тепер в Загребі. Але та ревна льояльність стала підозріною і виїшли на верха обманьства того 51-літнього монаха. Він уже й перше нераз сніткнув ся був в карнім судом і в монастири мав якусь кару...

З нагоди 100-их роковин прилученя Поділя до Росії заговорив „Кієвлянинь“ о нинішнім стаї Поділя і констатує, що слід польского панования нині, по сто літах, дуже ще видні на Поділю. Поляки посїдають найбільшу часть земських посілости, отже і промисл, звязаний з господарством рільничим, як цукроварні і горальні, головно в їх руках. Тай взагалі промисл на Поділю спочиває головно в руках польских і чужинців. Поляки і чужинці мають верх не лише в материяльнім але і в культурнім взгляді. Захожа „русская“ інтелігенция живе лиш по містах і то в меньшости. Корінне населенє українсько-руське („малоросійское“) становить велику більшість населеня, але оно ані не культурне ані не заможе — дрібні господарі-рільнички і роб тники. А при тім жидова обсіла міста й місточка, захопила торговлю в свої руки і руйнує нарід лихвою.— Так „Кієвлянинь“ малое нинішний стан Поділя. Шкода, що не сказав: хто тому лиху винен?

О матери хінського цїсаря подають англійські дневники цікаві подрїбности. Помимо свого глубокого віку она одна мала ясний погляд на війну хінсько-японську і предказувала смутний конець єї. Коли-б цїсар хінський був послухав єї ради, то не було би прийшло до так соромного кінця війни. Про молодість матери хінського цїсаря розповідають такі річі, що виглядають радше на байку, як на правду. Єї родичі мешкали в найбіднійшій дільниці кантону, жили в страшній біді, а цілою їх потїхою була гарна і над свій вік умислов розвинута донька. Змушені своєю бідю, продали они за радою доньки єї яко невільницю певному хінському генералови. Сей подивляв єї умислову силу, зачав єї виховувати як свою власну дитину і вкінці прибрав єї за власну доньку. Той генерал був по якімсь часі ввзначений високим авансом і з вдячности

за те подарував хінському цїсареві свою гарну невільницю. Ся вмїла очарувати своєю красою „сина сонця“ і він з нею подружив ся. По его смерти в році 1861-ім стала будуча невільниця регенткою найбільшої на світі держави. Великі неперядки і бїду народу старала ся она усунути, що їй по части удало ся. І так цїсарева є одна з тих осіб в Хіні, о котрій не тільки нарід але також дипломати европейских держав говорять з поважанем і подивом.

Незвичайний товар. З Тангеру доносять, що з Маракешу до Фесу їдуть чотири вози з посоленими людскими головами. Суть се голови збунтованих Рагамнас. В Рабаті треба було голови наново посолити, бо зачали гнитя.

В справі убиства вахтмайстра в Ряшеві доносять з Перемишля, що военний суд засудив трьох підофцїрів і десятиох вояків на смерть через розстріленє, решту вояків на досмертну в'язницю. Засуд вже виконаний. Хто мав буту розстрілений, рішав льос...

Нещастні пригоди. В Винограді ліснім, (повіта товмацького) — родичі-селяни казали свому снпови, 8-літньому хлопчикови, ученикови школи народної, пасти гуси. Хлопчина, хоча змїряти глублинь води річки Ворони, котра в наслідок 3-днего дощу все прибувала, почав мїряти довгим прутом коло моста, а не могучи дістати дна, похилив ся, стратив рівновагу і пішов під воду. Люди, котрі се виділи, прибігли на поміч, однак було вже за пізно; за тілом треба було шукати довго, заки знайшли.

Іменованє. Концеліст гал. намістництва, Казимір Висоцький, іменований повітовим комісарем в Яворові. — Професор при черновецькій гімназії, Кароль Вольф, іменований професором в VIII. ранзі.

Конкурси. Галицька краєва рада шкільна розписує конкурс на посаду директора і одного учителя мужескої семінарії в Короспі та на посаду учителя школи вправ при тій семінарії. Поданя треба вносити до 15-го липня с. р. — Виділ ради повітової в Богородчанах оголошує конкурс на посаду інжинера дорогового. Платня 1240 зр., а поданя вносити до 3-го липня с. р.

Один мільон на добродійні ціли. В році 1893-ім помер барон Кайїгсвартер і записав свому внукови Іванови Александрови один мільон зр. під услівем, що сей не змінить свого жидівского віроісповіданя, не подружить ся з християнкою і не позволит ані сдного ані другого своїм синам. В противнім случаю має той один мільон зр. в протягу 6 місяців від хвилі недодержаня тих условій віддати на добродійні ціли. Тимчасом син Івана Александра, барон Герман Кайїгсвартер, перейшов разом зі своєю женою і дітьми на християнську релігію. Ддятого передав він той один мільон на добродійні ціли, узвглядаючи головно добродійні інституції жидівські.

Рухомі мости. В короткім часі будуть всі російські заряди залізничі зобовязані мати залізні мости, котрі можна розбирати, системи інжинера Айфля, творця славної вежи в Парижі. На випадок, що зіпус ся сталий міст або треба буде скорого вибудоваєа другої лінії, мають ся уживати ті рухомі мости. Ті мости Айфля перевишають другі тим, що їх можна за помічю прятел зробити доволі довгими і що по них можуть без шкоди їхати й найтяжші тягарові потяги.

Світова петиция. Сими днями привезло 130 американских дам, управительок товариств тверезости, петицию на кораблі „Берлін“ до Светгамтен. Петиция підписана 2 мільонами людей. Єї предложать ріжним правительствам, щоби їх спонукати до стриманя торговлі горячими напитками. Може велике число підписів причинить ся до мірности в питю.

Померли. Онуфрій Павлівкевич, вислужений ревідент краєвого суду, дня 13-го с. м. в Бруховичах коло Львова, в 69-тім році жита; — в Кракові талановита різьбарка Антонія Рожнятовска; — в Розточках, коло Болехова, о. Антін Варввода, греко-кат. свьщеник в 73-тім році жита.

ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“

Відень, 26. червня. Ректором віденської політехніки вибраний проф. др. Фрідріх Кік.

Відень, 26. червня. Цісар приймав президента угорського міністерства Банфіо на особній авденції.

Царгород, 26. червня. Подані в телеграмах газет з дня 22-го с. м. вісти про розрухи в округах Егрі-Паланка, Кочан і Істіп суть безосновні.

КНИГАРНЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА
у Львові, улица Академічна ч. 8,
продає слідуєчі книжки:

	зр. кр.
Іван Франко. Жіноча неволя в руських лісних народних	— 35
— Без праці, оповідане	— 20
— Лис Микита Гетого	— 50
— Украдене щасте, драма	— 30
Уманець і Спілка. Словар російсько-український ч. I. і II. по	2 50
І. Баштовий. Українство на літерат. позвах з Московщиною	— 50
О. М. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Тар. Шевченка	— 35
Вас. Ріленько. „Ювієнія в Тавриді“, драма	— 30
Записки Товариства імени Шевченка ч. I., II., III., IV. і V. по	1 20
енан. Сибір ч. I. II.	1 20
Левенко. Пани і люди, повість	— 80
— Салдатський розрух	— 10
Герінг-Герасимович. Що то є господарність	— 20
Оспі Маковей. Поезії	— 20
— „Оферма“ — повість	— 10
Михайло Старицкий. В темряві, драма	— 20
Вас. Чайченко. Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II. 50 кр. ч. III	— 80
— Книга казок, поезії часть II.	— 60
— Під хмарним небом, поезії ч. I.	1 —
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4 50 зр. з пересилкою	5 —
— Кобзар для дітей	— 20
Мих. Коцюбинський. „Хо“, оповідане	— 10
Кирло Студинський. Лірички, студня	— 20
— Пересторога	1 —
Василь Щурат. Пісня про Ролянда	— 50
Леся Українка і Макс. Ставицький. Книга пісень Г. Гейне	— 80
— На крилах пісень, збірник поезій	— 60
Павло Граб. Збірник поезій ч. I.	— 20
— З чужого поля, переклади ч. I	— 20
Др. Огоновский: Історія рускої літератури II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — 4 зр., IV. 1 зр., а том I.	3 —
— Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1 50
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. I. — Чорна Рада, повість	1 —
Юрій Федькович. Повісті і оповідання	— 20
Б. Т. Подоленко. За громаду, хроніка	— 20
Іван Нечуй. Повістки і оповідання	— 30
— Світогляд українського народа	— 30
— Кайдашева сім'я, повість	— 5
— Навіжена, повість	— 50
— Над чорним морем, повість	— 20
— Хмари, повість	1 90

Видає і за редакцію відповідає Осип Маковей.

Е. ПАТРАХ в СТРИЮ (в ГАЛИЧИНІ).

КОСИ з маркою січкарня, з англійської срібної сталі (Silver-Steel).

Тими косами надзвичайно легко косити. Вони подвійно загартовані ріжуть остро остаять ся довго острими, легкі до кошеня і такі гнучкі як найлучша, на весь світ владна дамасценська сталь. Они перетинають залізну б'ягу, не вищербуючи ся і лиш дуже мало пшцять ся. Одно клепане вистарчає на кілька днів. А виостриши раз таку косу, косити можна нею 120 до 150 кроків і найгустішого збіжа і найтвердішої гірської трави, чим ошадить ся не лиш робочий час, но і плата за кошене. і то о чотири, п'ять або шість разів в порівнянню з звичайними косами, які продають ся торговцями.

Кожному, хто купить мою косу, заручаю, що кожда коса буде зовсім така, як тут описано. Если коса не буде так добре косити, як я обіцяю, то в противнім разі переміною єї 5—6 р.

Мої коси суть так за широкі, які потрібні в нашім краю, і так за довгі, яких хто потребує, і то по слідуєчій ціні:

Довг. ціл. к. 62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	цтм.
Ціна 1кос. 1-00	1 05	1 10	1 20	1 30	1 40	1 50	1 60	1 70	1 80	1 90	2 00	зр.
На 5 кл. іде 14	13	11	10	9	8	8	7	6	6	5	6	к.с.

МАРМОРОВИЙ КАМІНЬ ДО ОСТРЕННЯ КОСИ.

Довгота цтм.	18	21	22	25	в кінці звичайні бруски мраморові.
Ціна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Бабка з молотком 1 зр. 20 кр. — Посилка найблизшою поштою лише за готівку або посліплатою.

ПЕРЕСТОРОГА перед обманцями! Року 1894. зголосило ся в Галичині много фірм, що розсилають тандитні коси і друкують фальшовані похвальні листи в циркулярах, котрі розсилають в цілім прркулярі ані одного слова правди! Хотять когось ошукати. Поважати панове, не дайте ошукувати ся! Як найбільше упевнене даю, що гваранцію таку, як я даю, не дає жадна фірма — бо я не хочу нікого ошукати. Правдині коси лиш ті, на котрих вприта фірма **Е. Patrach** в Стрию.

При замовленю найменше 10 кіс приймаю на себе половину послани, а при замовленю 20 кіс цілу. При 10-ох косах даю II-ту і один брусок, при 30-ох 4 коси і 4 бруски даром.

5—3

ТОВАРИСТВО „ПРОСВІТА“

при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Світа. Рад Шкільних, Впов. св'ящеників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені кр. Радою шкільною на премії для учеників, *красно оправлені з позолоченими берегами*, можна купити в канцелярії товариства при улиці Вірменській ч. 2 по слідуєчій ціні:

Роскази про сили природи 20 кр. Оповідання о житю св. Бориса і Гліба 20 кр. Повістки для дітей 27 кр. Сестра 15 кр. Байки 22 кр. Історія Руси ч. I. 25 кр. Історія Руси ч. II. 23 кр. Лен і коноплі 24 кр. Рогата худоба 45 кр. Про живоплоти і ліси 20 кр. Великим Франкіи 16 кр. На до-світках 22 кр. Серед ледового моря 25 кр. Жите св. великомученика і лікаря Панталеймона 20 кр. Дрібна птица господарка, а великі гроші 20 кр. Відкрите Америки 22 кр. Звірята шкідні і позиточні 42 кр. Перекотиполе 18 кр. Кирил і Методій 22 кр. Молитвеник народний (в звичайній оправі) 20 кр.

в *лучшій оправі*:

а) хребет полотняний і золочений хрест з переду 25 кр. б) ціла оправа полотняна, береги золочені і золочений хрест з переду 35 кр. — Молитвеник народний великий по ціні 90 кр., 1-10, 1-30, 1-60 і 1-80 зр.

В сакі замовлена висилають і точно.

ПРАВДА

ВІСТНИК

політки, науки і письменства, виходить двічі в місяць по ціні на рік 4 зр. пів року 2 зр., на чверть року 1 зр.

У Львові, улица Академічна, ч. 8.

Чума горілчана.

Сумна історія для перестороги і науки бідним і богатим, старим і молодим переповів і тверезим руским читальникам присьвітв **Омелья Попович**. Книжка ся має 80 сторін і коштує 20 кр., поштою 25 кр.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО „РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

мас на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану **Омельяном Поповичем** року 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, по 1 зл. 20 кр. за рочник, а всі 9 разом за 9 зр.

3 пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр.

„ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові,

улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесії ц. к. міністерства справ внутрішних з дня 9. грудня 1891. р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Дністер“, опертий на засаді взаїмности своїх членів, обезпечає всяке майно движиме і недвижиме против шкід огневих під найприступнійшими услівями і почилює можливо найнижші премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошена о уділене агенції в місцевостях, де нема агентів „Дністра“, приймають ся.

З друкарні Г. Чонна.

